

Bundessprachenamt

Verständigungshilfe Deutsch – Dari

**Auszug aus dem Kurzsprachführer Dari
des Bundessprachenamtes**

Phrasen und Wortlisten zu Alltagssituationen

Impressum

Herausgeber:

Bundessprachenamt (BSprA)
Abteilung Sprachausbildung
Horbeller Straße 52
50354 Hürth

Postanschrift:

Postfach 11 63
50328 Hürth

Inhaltsverzeichnis

Begleitinformationsteil	4
Aussprache und Umschrift	4
Symbolzeichen	4
Kapitel I: Grundlegendes	5
I-1: Grußformen	5
I-1.1: Begrüßung und Befinden	5
I-1.2: Verabschiedung	6
I-2: Kontaktaufnahme	7
I-2.1: Kennenlernen und Vorstellen	7
I-2.2: Anrede	8
I-3: Verständigung	8
I-4: Wichtige Redewendungen.....	9
I-5: Fragen	10
I-6: Gesprächsreaktionen	11
I-7: Bitten	12
I-8: Danken	12
I-9: Ablehnen und Abweisen	13
I-10: Freundliche Worte	14
Kapitel II: Täglicher Bedarf	15
II-1: Kaufen	15
II-2: Essen und Trinken	16
II-2.1: Restaurant	16
II-2.2: Selbstversorgung	17
II-3: Bezahlen	18
II-4: Wortliste „Lebensmittel“	18
II-5: Wortliste „Weiterer Einkaufsbedarf“	21
Kapitel III: Räumliche Orientierung	21
III-1: Wegbeschreibungen	21
III-2: Wortliste „Gelände und Topographie“	22
III-3: Wortliste „Gebäude und Örtlichkeiten“	23

Kapitel IV: Notfallsituationen	24
IV-1: Hilfe im Notfall	24
IV-2: Medizinische Versorgung	25
IV-3: In der Apotheke	27
IV-4: Verkehrsunfall	27
IV-5: Wortliste „Medizinische Versorgung“	28
IV-6: Wortliste „Körperteile und Organe“	31
Kapitel V: Unterwegs	32
V-1: Wortliste „Transportmittel“	32
Kapitel VI: Kontrollen.....	36
VI-1: Anweisungen und Aufforderungen	33
VI-2: Wortliste „Personalien“	34
Kapitel VII: Dies und das	35
VII-1: Menschen und Berufe	35
VII-2: Familie	37
VII-2.1: Verwandtschaftsbezeichnungen	37
VII-2.2: Familienstand	37
VII-3: Gruppen	38
VII-3.1: Organisationsformen	38
VII-3.2: Institutionen	38
VII-4: Zeitangaben	39
VII-4.1: Allgemeine Zeitausdrücke	39
VII-4.2: Uhrzeit	41
VII-4.3: Jahreszeiten	42
VII-4.4: Wochentage	42
VII-4.5: Feste und Feiertage	42
VII-4.6: Monatsnamen	43
VII-4.7: Datum	43
VIII-5: Zahlen und Zahlenangaben	44
VIII-6: Farben	46
VIII-7: Gegensatzpaare.....	47

BEGLEITINFORMATIONSTEIL

Aussprache und Umschrift

Dari benutzt zur Schreibung das **persisch-arabische Alphabet**. Um der daraus resultierenden Leseproblematik zu begegnen, wird in dieser Verständigungshilfe zusätzlich zur Originalschrift eine **vereinfachte Umschrift** verwendet, die von den **Lesekonventionen des Deutschen** ausgeht. Die folgende Tabelle informiert Sie über die **wenigen Aussprachebesonderheiten** des Dari.

Umschriftzeichen	Aussprache
aa	dunkler, langer, zum „o“ hinneigender a-Laut wie im schwedischen „skål“; ähnelt dem „or“ in „Wort“ (ohne Rollung des r)
ch	immer wie in „Bach“ oder „noch“, niemals wie in „ich“!
gh	wie das deutsche „Zäpfchen-r“ in „Rose“
h	immer gehaucht, auch im Wortinnern oder am Wortende , niemals als „Dehnungs-h“ wie im Deutschen!
ng	immer mit hörbarem g , d.h. getrennt auszusprechen, nicht zusammen wie dt. „Ring“
s	immer stimmhaft wie in „Susanne“; niemals stimmlos wie in „Gas“
w	wie englisch „water“

Die **Aussprachespalte (mittlere Spalte)** gibt auch die **Betonung** an, wobei die betonte Silbe (im Dari zumeist die letzte Silbe eines Wortes) **fett markiert** ist:

Beispiel: taschak**or** (betont wird also das „o“)

Symbolzeichen

Symbol	Bedeutung
↪	dies ist eine Antwort auf eine vorausgegangene Äußerung (bei Gruß o.ä.)

KAPITEL I: GRUNDLEGENDES

I-1: GRÜßFORMEN

I-1.1: BEGRÜSSUNG UND BEFINDEN

<i>Hallo!</i>	Bala am (ala ik om)!	سلام (عليكم) !
<i>Guten Morgen!</i>	Bala am (ala ik om)! / Bobh ba-chair!	سلام (عليكم) ! / صبح بخیر !
<i>Guten Tag!</i>	Bala am (ala ik om)!	سلام (عليكم) !
<i>Guten Abend!</i>	Bala am (ala ik om)!	سلام (عليكم) !
ﻻ <gemeinsame Antwort auf alle vorstehenden Begrüßungen>	(Wa ala ik om) Bala am !	(و عليكم) سلام !
<i>Herzlich willkommen!</i>	(Kalban) chosch aamade een !	(قلباً) خوش آمدید !
ﻻ <i>Angenehm!</i>	Chosch baasche een !	خوش باشید !
<i>Wie geht es Dir?</i>	Tsche e -to or as ti ?	چطور هستی ؟
<i>Wie geht es Euch/Ihnen?</i>	Tsche e -to or as teen ?	چطور هستید ؟
ﻻ <i>(Sehr) gut!</i>	(Bessja aar) chuub!	(بسیار) خوب
ﻻ <i>Ganz gut!</i>	Ba-koli chuub!	بکلی خوب !
ﻻ <i>Es geht mir gut!</i>	Man chuub as tom !	من خوب هستم !
ﻻ <i>Es geht uns gut!</i>	Maa chuub as teem !	ما خوب هستیم !
ﻻ <i>Alles in Ordnung, danke!</i>	Chair at as t , taschako r !	خیرت است ، تشکر !
ﻻ <i>Nicht schlecht.</i>	Bad nee ßt .	بد نیست .
<i>Und Ihnen? / Und selbst?</i>	Wa schoma aa ?	وشما ؟
ﻻ <i>Danke, (es geht) mir auch (gut)!</i>	Taschako r , man am chuub as tom !	تشکر ، من هم خوب هستم !
<i>Was macht die Arbeit / das Geschäft?</i>	Kaar-o-ba ar tsche e -to or as t ?	کاروبار چه طور است ؟

I-1.2: VERABSCHIEDUNG

<i>Auf Wiedersehen!</i>	Baama a ne chod aa !	بامان خدا !
↪ <i>Auf Wiedersehen!</i>	Baama a ne chod aa !	بامان خدا !
<i>Bis später ! /</i>	Taa ba a -ad! /	تا بعد ! /
<i>Bis zum nächsten Mal!</i>	Taa dida aa re aajenda a !	تا دیدار آینده !
↪ <i>O.K., bis dann!</i>	Doro s st asst, taa ba a -ad!	درست است ، تا بعد !
<i>Bis morgen!</i>	Taa farda aa !	تا فردا !
<i>Gute Nacht!</i>	Schab ba-chai r !	شب بخیر !
↪ <i>Danke, Ihnen auch!</i>	Schab e schoma aa am ba-chai r !	شب شما هم بخیر !
<i>Kommen Sie gut nach Hause!</i>	(Ba chaana a) ba-chai r be-rasseen!	(به خانه) بخیر برسید !
<i>Einen schönen Tag noch!</i>	Ro o se chosch!	روز خوش !
<i>Es hat mich sehr gefreut.</i>	Bessja ar chosch schodo m .	بسیار خوش شدم .
↪ <i>Ebenso / Ganz meinerseits!</i>	A m -tschenon!	همچنان !
<i>Gute Fahrt! / Angenehme Reise!</i>	Bafa re chuub!	سفر خوب !

I-2: KONTAKTAUFNAHME

I-2.1: KENNENLERNEN UND VORSTELLEN

<i>Ich heiße ...</i>	Naame man ... asst.	نام من ... است .
<i>Wie heißen Sie?</i>	Naame schomaa tschißt?	نام شما چیست ؟
<i>Darf ich Ihnen ... vorstellen?</i>	Edschaasa asst ...-raa ba schomaa marefi konom?	اجازه است ... را به شما معرفی کنم ؟
<i>Es freut mich, Sie kennen zu lernen!</i>	Man chosch me-schawom, ke baa schomaa aaschnaa schawom.	من خوش میشوم که با شما آشنا شوم .
<i>Das ist mein Freund/Kamerad. ... Herr ().</i>	Iin ... asst. ... rafikam aakaaje/aaraaje () ...	این ... است رفیق آقای () ...
<i>Woher kommen Sie?</i>	As kodschaa aamaddeen?	از کجا آمدید ؟
<i>Welchen Beruf haben Sie?</i>	Schomaa tschee schorol/ wasifa daareen?	شما چه شغل/ وظیفه دارید ؟
<i>Ich bin ...</i>	Man ... asstom.	من ... هستم .
<i>Wo wohnen Sie?</i>	(Dar) kodschaa sendagi me-koneen?	(در) کجا زندگی میکنید ؟
<i>Ich wohne in ...</i>	Man dar ... sendagi me-konom.	من در ... زندگی میکنم .
<i>Haben Sie Telefon? ... E-Mail?</i>	Schomaa ... daareen? ... telefun e-miil aadress ...	شما ... دارید ؟ ... تلفون ای میل آدرس ...
<i>Wo/Wann kann ich Sie erreichen?</i>	Kodschaa/Tschee-wakt me-taanom schomaa-raa paidaa konom?	کجا / چه وقت میتوانم شما را پیدا کنم ؟

I-2.2: ANREDE

<i>Entschuldigen Sie, bitte!</i>	Be-bachscheen!	ببخشید !
↳ <i>Keine Ursache!</i>	Parwaa na-daara!	پروا ندارد !
<i>(mein) Herr</i>	Aakaa/Aaraa!	آقا !
<i>(meine) Herren</i>	Aakaajaan/Aaraajaan!	آقایان !
<i>(meine) Dame</i>	Chaanom!	خانم !
<i>(meine) Damen</i>	Chaanomaan!	خانمان !
<respektvolle Anrede für einen älteren Mann>	Padar-dschaan! / Aadschi-βaa-eb!	پدرجان ! / حاجی صاحب !
<i>Herr Professor!</i>	Motaram profaissur! / Profaissur βaa-eb!	محترم پروفیسور ! / پروفیسور صاحب !
<i>Frau Doktor!</i>	Motarama daaktar βaa-eba!	محترمه داکتر صاحبه !
<i>Sehr geehrte Gäste!</i>	Memaanaane motaram/ geraami!	مهمانان محترم/گرامی !

I-3: VERSTÄNDIGUNG

<i>Verstehen Sie (mich)?</i>	Schomaa me-faameen?	شما می فهمید ؟
<i>Ich verstehe.</i>	Man me-faamom.	من می فهمم .
<i>Ich verstehe nicht.</i>	Man na-me-faamom.	من نه می فهمم .
<i>Ich spreche nur wenig Dari.</i>	Man fakat kame Dari gap me-sanom.	من فقط کمی دری گپ میزنم .
<i>Sprechen Sie ...</i>	Schomaa ... gap me-saneen?	شما ... گپ می زنید ؟
... <i>Deutsch?</i>	... Aalmani ...	... آلمانی ...
... <i>Englisch?</i>	... Englissi ...	... انگلیسی ...
... <i>Französisch?</i>	... Faraanβawi ...	... فرانسوی ...
... <i>Paschtu?</i>	... Paschto ...	... پشتو ...

<i>Wiederholen Sie das, bitte.</i>	Lotfan, tekra ar kone een .	لطفاً، تکرار کنید .
<i>Langsam, bitte!</i>	Lotfan, aa-essta !	لطفاً، آهسته !
<i>Was bedeutet das?</i>	Iin tschee maan aa daara ?	این چه معنی دارد ؟
<i>Wie sagt man ... auf Dari?</i>	...-raa ba Dari tschee me- goja ?	... را به دری چه می گوید ؟
<i>Dari ist für mich sehr/zu schwierig.</i>	Dari bara aa je man bess jaar moschkel asst.	دری برای من بسیار مشکل است .
<i>Wir brauchen einen Dolmetscher.</i>	Maa ba tardschoma aan sarura t daare eem .	ما به ترجمان ضرورت داریم .

I-4: WICHTIGE REDEWENDUNGEN

<i>Alles in Ordnung?</i>	Ama doros st asst? / Ba-koli chaira t asst?	همه درست است ؟ / بکلی خیرت است ؟
<i>Alles klar! / O.K.! / Gut!</i>	Doros st asst/schod !	درست است/ شد !
<i>Das kann sein.</i>	Momken en asst.	ممکن است .
<i>Das ist wahr.</i>	Iin hakika t daara .	این حقیقت دارد .
<i>Das stimmt nicht.</i>	Iin doros st nee ßt . / Iin hakika t na -daara.	این درست نیست . / این حقیقت ندارد .
<i>Einen Moment, bitte!</i>	Jak lahsa !	لطفاً يك لحظه !
<i>Schade!</i>	Tschee kada r bad !	چه قدر بد !
<i>Sehr gut! / Prima! / Super!</i>	Aali ! / Bess jaar chuub !	عالی ! / بسیار خوب !
<i>Sorry! / Das tut mir Leid!</i>	Mota-assefa m !	متأسفم !
<i>Vielleicht</i>	Schaaja d	شاید
<i>Vielleicht später!</i>	Passaanta r , enschaalla aa !	پس‌انتر ، انشاء الله !

I-5: FRAGEN

<i>Darf ich ...</i> <i>... eintreten?</i> <i>... fotografieren?</i>	Edschaasaa asst daacheel schawom? ... akss be-girom?	اجازه است داخل شوم ؟ ... عکس بگیرم ؟
<i>Gibt es hier ...</i>	Iin-dschaa ... (mau-dschuud) asst?	اینجا ... (موجود) است ؟
<i>Können Sie mir bitte ...</i> <i>... () geben?</i> <i>... () zeigen?</i>	Me-taaneen ()-raa ba man be-deheen? ... neschaan be-deheen?	میتوانید () را بمن بدهید ؟ ... نشان بدهید ؟
<i>Können Sie mir bitte sagen, ...</i> <i>... wann?</i> <i>... warum?</i>	Me-taaneen ba man be-gojeen, tschee-wakt / kai? ... tscheraa?	میتوانید بمن بگوئید ، چه وقت / کی ؟ ... چرا ؟
<i>was?</i> <i>Was ist das?</i> <i>Was ist hier los?</i> <i>Was wollen Sie?</i>	tschee? Iin tschiift? Iin-dschaa tschee gap asst? Schomaa tschee me-chaa-een?	چه ؟ این چیست ؟ اینجا چه گپ است ؟ شما چه می خواهید ؟
<i>welche/r/s?</i>	kodaam?	کدام ؟
<i>wem? / wen?</i>	ba ki? / ki-raa?	به کی ؟ / کی را ؟
<i>wer?</i> <i>Wer ist das?</i>	ki? Iin ki asst?	کی ؟ این کی است ؟
<i>wessen? / von wem?</i>	as ki? / marbute ki?	از کی ؟ / مربوط کی ؟
<i>wie?</i>	tschee-toor?	چطور ؟
<i>(für) wie lange?</i>	(baraaje) tschee-modat?	(برای) چه مدت ؟
<i>wie oft?</i>	tschand baar?	چند بار ؟
<i>wie viel(e)?</i>	tschand? / tschee-kadar?	چند ؟ / چقدر ؟

<i>wo? / wohin?</i> <i>Wo gibt es ...?</i>	kodscha aa ? / ba kodscha aa ? ... kodscha aa paid aa me- scha?	کجا ؟ / به کجا ؟ ... کجا پیدا می شود ؟
<i>woher? / von wo?</i>	As kodscha aa ?	از کجا ؟
<i>..., nicht wahr?</i>	..., Ba- ii ßt?	... ، صحیح است ؟

I-6: GESPRÄCHSREAKTIONEN

<i>(Das) kann sein.</i>	Momken e n asst.	ممکن است .
<i>(Sehr) gern!</i>	Ba tscho s chom! / Ba kama a le mail!	به چشم ! / به کمال میل !
<i>Genug! / Es reicht!</i>	Kaafi ß t!	کافی است !
<i>Das geht nicht.</i>	Momken e n neeßt.	ممکن نیست .
<i>Das ist gut.</i> <i>Das ist nicht gut.</i>	Iin chuub asst. In chuub neeßt.	این خوب است . این خوب نیست .
<i>Das macht nichts. / Schon gut.</i>	Parwa a na-daara.	پروا ندارد .
<i>Das wundert mich (aber)!</i>	Ta-adscho b me e -konom!	تعجب میکنم !
<i>Einverstanden!</i>	Mowaafek a m!	موافقم !
<i>Ich weiß.</i> <i>Ich weiß nicht.</i>	Man me e -daanom. Man na a -me-daanom.	من میدانم . من نمیدانم .
<i>Kein Problem!</i>	Moschke e le neeßt!	مشکلی نیست !
<i>Keine Ahnung.</i>	Chaba r na-daarom.	خبر ندارم .
<i>Mal sehen.</i>	Be e -bineem.	ببینیم .
<i>Merkwürdig ...</i>	Adsch ii b ...	عجیب ...
<i>Natürlich!</i>	Maalum-da a r! / Tab- a n!	معلومدار ! / طبعاً !
<i>Richtig!</i>	Daki k / Ba- i / Dor o sst!	دقیق / صحیح / درست !

<i>So ein Pech!</i>	Bad tschaanßi!	بد چانسی!
<i>Wie schön!</i>	Tschee-kadar chuub!	چقدر خوب!

I-7: BITTEN

<i>..., bitte!</i>	Lotfan ... !	لطفاً ... !
<i>Bitte sehr!</i> <anbietend>	Be-farmaa-een!	بفرمایید!
<i>Verzeihung!</i>	Be-bachscheen! / Ma- aserat me-chaam!	ببخشید! / معذرت میخوام!
<i>Geben Sie mir bitte ...</i>	Schomaa lotfan ba man ...- raa be-deheen.	شما لطفاً به من ... را بدهید.
<i>Bringen Sie mir bitte ...</i>	Lotfan ...-raa bjaawareen.	لطفاً ... را بیاورید.

I-8: DANKEN

<i>Danke (sehr)!</i>	(Bessjaar) taschakor!	(بسیار) تشکر!
<i>Danke für ...</i>	Taschakor as ...	تشکر از ...
<i>... Ihre Gastfreundschaft!</i>	... memaa-nawaasi schomaa!	... مهمانوازی شما!
<i>... Ihre Hilfe!</i>	... komake schomaa!	... کمک شما!
<i>... die gute Zusammenarbeit!</i>	... am-kaari moschtarak!	... همکاری مشترک!
↳ <i>Gern geschehen! / Nichts zu danken!</i>	Chaa-esch me-konom! / Kaabele taschakor neeft!	خواهش میکنم! / قابل تشکر نیست!

I-9: ABLEHNEN UND ABWEISEN

<i>Nein, danke!</i>	Nee, taschakor!	نه ، تشکر !
<i>Das ist nicht nötig!</i>	Iin sarur neeßt!	این ضرور نیست !
<i>Das brauche ich nicht.</i>	Iin-raa sarurat na-daarom.	اینرا ضرورت ندارم .
<i>Sie sind sehr freundlich, aber ...</i>	Schomaa bessjaar merabaan assteen, amaa ...	شما بسیار مهربان هستید ، اما ...
<i>Tut mir leid, ich hab's eilig!</i>	Be-bachscheen, man ad-schala daarom!	ببخشید ، من عجله دارم !
<i>Ich habe gerade viel zu tun.</i>	Man amin aalaa bessjaar kaar daarom.	من همین حالا بسیار کار دارم .
<i>Ich muss jetzt gehen.</i>	Man aalaa baajad be-rawom.	من حالا باید بروم .
<i>Vielleicht ein anderes Mal.</i>	Kodaaam baare digar, enschaallaa ...	کدام بار دیگر ، انشاء الله ...
<i>Das gehört mir!</i>	Iin marbute man asst!	این مربوط من است !
<i>Das geht Sie nichts an!</i>	Modaachela na-koneen!	مداخله نکنید !
<i>Hören Sie auf!</i>	Bass koneen!	بس کنید !
<i>Gehen Sie weg!</i>	Boro gomschoo!	برو گمشو !

I-10: FREUNDLICHE WORTE

<i>Wir sind Ihre Freunde.</i>	Maa dossta aa ne schom aa asste em .	ما دوستان شما هستيم .
<i>Wir wollen Ihnen helfen!</i>	Maa me e -chaa-eem ba scho- maa komak be-kone em !	ما ميخواهيم به شما كمك بكنيم !
<i>Sie sind (hier) in Sicherheit.</i>	Schom aa (iin-dsch aa) dar ama an asste en .	شما (اينجا) در امان هستيد .
<i>Sie brauchen keine Angst zu haben!</i>	Schom aa eetsch tarss na- daaschta baasche en !	شما هيچ ترس نداشته باشيد !
<i>Möchten Sie etwas trinken? ... essen?</i>	Tschise ... mail daare en ? ... noschidani i chordani i ...	چيزي ... ميل داريد ؟ ... نوشيدني خوردني ...
<i>Rauchen Sie?</i>	Begret me e -kasche en ?	سگرت ميکشيد ؟
<i>Das ist ein Foto von ...</i>	Iin aks se ... asst.	اين عكس ... است .
<i>Grüßen Sie ... von mir!</i>	Bala aa me ma-raa ba ... be- rassaane en !	سلام من را به ... برسانيد !
<i>... gefällt mir sehr gut!</i>	... bessja ar chosch am me- aaja!	... بسيار خوشم ميآيد !
<i>Sie sind sehr freundlich!</i>	Schom aa bessja ar meraba an asste en !	شما بسيار مهربان هستيد !
<i>Gute Besserung!</i>	Behate chuub! / Schefa aa je aadsche l !	صحت خوب ! / شفای عاجل !
<i>Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag!</i>	Baalgere ee schom aa mobaa- rak!	سالگرهء شما مبارك !

KAPITEL II: TÄGLICHER BEDARF

II-1: KAUFEN

<i>Markt</i>	maarket	بازار
<i>Geschäft/Laden</i>	dokaan	دكان
<i>Lebensmittelladen</i>	dokaane mawaade resaa-i / bakaali	دكان مواد غذائی / بقالی
<i>Supermarkt</i>	ßupar-maarket	سوپر مارکیت
<i>Bäckerei</i>	naan-waa-i	نانوائی
<i>Haben Sie ...?</i> ~ so etwas? <Sie zeigen dem Händler den Gegenstand>	(Schomaa) ... daareen? (Schomaa) am-tschu tschise-raa daareen?	(شما) ... دارید ؟ (شما) همچو چیزی را دارید ؟
<i>Gibt es hier ... ?</i>	Iin-dschaa ... asst?	اینجا ... است ؟
<i>Ich hätte gern ...</i>	Man ... me-chaam.	من ... میخوام .
<i>Ich suche ...</i>	Man ...-raa me-paalom.	من ... را میپالم .
<i>Ich brauche ...</i>	Man ba ... sarurat daarom. / Man ... kaar daarom.	من به ... ضرورت دارم . من ... کار دارم .
<i>Zeigen Sie mir ... !</i>	...-raa ba man neschaan be-deheen!	... را بمن نشان بدهید !
<i>Geben Sie mir bitte ... !</i>	Lotfan ba man ... be-deheen!	لطفاً بمن ... بدهید !
<i>Das ist genug / reicht mir.</i>	Kaafißt. / Baraaajam kaafißt.	کافی است / برایم کافی است .
<i>Das ist mir zu viel.</i>	Baraaajam bessjaar asst.	برایم بسیار است .
<i>Das gefällt mir.</i> <i>Das gefällt mir nicht.</i>	Iin choscham me-aaja. Iin choscham na-me-aaja.	این خوشم میاید . این خوشم نمیاید .
<i>Einverstanden!</i>	Mowaafek asstom!	موافق هستم !
<i>Das ist alles. / Das war's schon.</i>	Chalaaß schod. / Amin buud.	خلاص شد . / همین بود .

II-2: ESSEN UND TRINKEN

II-2.1: RESTAURANT

<i>Ich möchte nichts ...</i> ... <i>essen</i> <i>trinken</i> .	Na-me-chaam tschise be-chorom. ... be-noschom.	نمیخواهم چیزی بخورم بنوشم .
<i>Ich habe schon gegessen.</i>	Man naan chorda am.	من نان خورده ام .
<i>Sollen wir etwas ...</i> ... <i>essen gehen</i> ? ... <i>trinken gehen</i> ?	Be-raweem taa tschise be-choreem? ... be-noscheem?	برویم تا چیزی بخوریم ؟ ... بنوشیم ؟
<i>Ich lade Sie ein.</i>	Man schomaa-raa dawat me-konom.	من شما را دعوت میکنم .
<i>Was möchten Sie trinken?</i>	Tschie me-noscheen?	چه مینوشید ؟
<i>Einen Kaffee/Tee, bitte!</i>	Lotfan, jak kawa/tschaa!	لطفاً ، یک قهوه / چای !
<i>Speisekarte</i>	mino	مینو
<i>Ist das sehr scharf?</i>	Iin bessjaar tond asst?	این بسیار تند است ؟
<i>Ich nehme ...</i>	Man ... me-chaam.	من ... میخواهم .
<i>Ich hätte gern ...</i> ... <i>ein Messer</i> <i>eine Gabel</i> <i>einen Löffel</i> <i>ein Glas</i> <i>Salz</i> <i>Pfeffer</i> .	... bjaawareen! Kaard ... Pandscha ... Kaaschok ... Gelaaß ... Namak ... Mortsch ...	... بیاورید ! کارد ... پنجه ... قاشق ... گیلاس ... نمک ... مرچ ...
<i>Für mich dasselbe.</i>	Baraa je man am.	برای من هم .
<i>Für uns alle, bitte!</i>	Lotfan, baraa je amajee maa!	لطفاً ، برای همهء ما !
<i>Nur etwas / eine Kleinigkeit, bitte!</i>	Lotfan, fakat jak tschise-mochtassar!	لطفاً ، فقط يك چیزی مختصر !

<i>Noch mehr, bitte!</i>	Lotfan, jak kame sjaadt ar !	لطفاً ، یک کمی زیادتر !
<i>Genug, danke!</i>	Kaaf ii ßt, taschak or !	کافی است ، تشکر !
<i>Guten Appetit!</i>	Eschteh aa je chuub!	اشتهای خوب !
<i>Greifen Sie zu!</i>	Schor oo kone een !	شروع کنید !
<i>Das schmeckt sehr gut!</i>	Bess ja ar chosch-mas a asst!	بسیار خوشمزه است !
<i>Das ist sehr lecker!</i>	Bess ja ar lasi s asst!	بسیار لذیذ است !
<i>Ich darf das nicht essen/trinken.</i>	Man na -me-taanom be -chorom/ be - noschom.	من نمیتوانم بخورم/ بنوشم .
<i>Das Essen war sehr gut!</i>	Naan/Res aa bess ja ar chuub buud!	نان/غذا بسیار خوب بود !

II-2.2: SELBSTVERSORGUNG

<i>Was ist das für eine Frucht? ... ein Gemüse? ... ein Fisch? ... ein Tier? ... ein Fleisch?</i>	Iin tschee na ua ... asst? ... mewa a Babs i maa- i aiw aa n ... gooscht ...	این چه نوع ... است ؟ ... میوه سبزی ماهی حیوان گوشت ...
<i>Lebensmittel</i>	maw aa de resaa- i	مواد غذایی
<i>Trinkwasser</i>	a abe noschidani i	آب نوشیدنی

II-3: BEZAHLEN

<i>Das geht auf meine Rechnung./ Ich bezahle.</i>	Man me-pardaasom.	من میپردازم .
<i>Das ist für Sie!</i>	Iin bara a je schom a a asst!	این برای شما است !
<i>Stimmt so!</i>	Amin- taur doros t asst!	همینطور درست است !

II-4: WORTLISTE „LEBENSMITTEL“

<i>Banane</i>	kela a	کیله
<i>Bier</i> <i>alkoholfreies ~</i>	biir ~ bed u ne alk o ol	بیر ~ بدون الکول
<i>Bohnen</i>	baam j a/lob j a a	بامیه / لوبیا
<i>Brot</i>	naan	نان
<i>Butter</i>	mass k a	مسکه
<i>Eier</i>	toch m	تخم
<i>Fisch</i>	maa- i	ماهی
<i>Fleisch</i>	goos c ht	گوشت
<i>Gemüse</i>	ßabsi-dscha a at	سبزیجات
<i>Hähnchen</i>	morgh	مرغ
<i>Honig</i>	assa l	عسل
<i>Joghurt</i>	maa ß t	ماست
<i>Kaffee</i>	kawa a	قهوه
<i>Kartoffeln</i>	katscha al u	کچالو
<i>Käse</i>	pane e er	پنیر
<i>Mais</i>	dschawa a ri	جواری

<i>Marmelade</i>	morab aa	مربا
<i>Mehl</i>	aard	آرد
<i>Milch</i>	schiir	شیر
<i>Mineralwasser</i>	aabe gaas-d aa r/ aabe madan i	آب گازدار / آب معدنی
<i>Nudeln</i>	makaruni/aasch	مکرونی/ آش
<i>Obst</i>	mewa a	میوه
<i>Öl</i>	teel	تیل
<i>Orange</i>	maal ta	مالته
<i>Pfeffer</i>	mortsch	مرچ
<i>Reis</i>	ber end sch	برنج
<i>Saft</i>	schar ba t	شربت
<i>Salat</i>	ßal aad /kaa- u	سلاد/ کاهو
<i>Salz</i>	nam ak	نمک
<i>Suppe</i>	schor ba a	شوربا
<i>Süßigkeiten</i>	schirin i baab	شیرینی باب
<i>Tee</i>	tsch aa i	چای
<i>Tomate</i>	baadendsch aa ne rum i	بادنجان رومی
<i>Wasser</i>	aab	آب
<i>Wein</i>	w aa in	واین
<i>Zitrone</i>	lim u	لیمو
<i>Zucker</i>	bura a	بوره
<i>Zwiebel</i>	pjaas	پیاز

AFGHANISCHE SPEZIALITÄTEN (NACH FREMDSPRACHLICHEM STICHWORT GEORDNET):		
آش	aasch	<Art Spätzle (typisch afghanische Nudeln mit Joghurt und Gewürzen)>
آشک	aaschak	<Teigtaschen, mit Lauch gefüllt; im Wasserbad gekocht>
دوغ	door	<Joghurtgetränk, (türk.) Ayran; afghanisches Nationalgetränk>
جلبی	dschelabi	<Süßigkeit zum Tee/Brot; Art Baklava>
فرنی	ferini	<Reispudding; beliebter Nachtisch>
قابلی پلو	kaabeli palau	<Reisgericht mit Rosinen, Karotten, Pistazien und Fleisch>
قیمه کباب	kima kabaab	<gegrillte Hackfleischspießchen (Rind)>
قورمه	korma	<Art Gulasch; kann auch fleischlos sein, z.B. mit Linsen oder Kartoffeln>
منتو	mantu	<Art Maultaschen, mit Rinderhack und Zwiebeln gefüllt; gedämpft>
شوربا	schorbaa	<Linsen-/Gemüsesuppe mit Fleisch und Brotstückchen>
شیربرنج	schiiir-berendsch	<i>Milchreis</i>
سیخ کباب	ßiich kabaab	<gegrillte Fleischspießchen (Lamm/Rind)>

II-5: WORTLISTE „WEITERER EINKAUFSBEDARF“

Batterie	betri	بطری
Briefmarke	teke te possti	تکت پستی
Fahrschein	teke te Barwiß	تکت سرویس
Klopapier	kaar ase taschna ab	کاغذ تشناب
Seife	ßaabuun	صابون
Stadtplan	naksche ee schaar	نقشه شهر
Streichhölzer	gogerd	گوگرد
Tasche	chalta	خلطه
Telefonkarte	kaarte telefun	کارت تلفون
Zahnpasta	kerime danda aan	کریم دندان
Zigaretten	ßegret	سگرت

KAPITEL III: RÄUMLICHE ORIENTIERUNG

III-1: WEGBESCHREIBUNGEN

Wo ist ...?	... kodscha aa asst?	... کجا است ؟
Können Sie mir bitte den Weg nach ... zeigen?	Lotfan raa he ...-raa ba man nescha aan me-deheen?	لطفاً راه ... را بمن نشان میدهید ؟
Ist das nah von hier? Ist das weit von hier?	Ba iin-dsch aa nasdiik asst? As iin-dsch aa duur asst?	به اینجا نزدیک است ؟ از اینجا دور است ؟
Können Sie mich dorthin führen?	Schoma aa me-taaneen ma-raa ba aan-dsch aa rahnoma aa-i kone een ?	شما میتوانید مرا به آنجا رهنمائی کنید ؟
Straße Hauptstraße	Barak Barake/dschaad ee omumi	سرك سرك/جاده عمومی

Kreuzung	tschaar-raahi	چهار راهی
Kurve	golaa-i	گولائی

III-2: WORTLISTE „GELÄNDE UND TOPOGRAPHIE“

Afghanistan	Afraanesta an	افغانستان
Berg	koo	کوه
Brücke	poll	پل
Deutschland	Aalma an /Dschermani i	آلمان/ جرمنی
Dorf	deh	ده
Fluss	darj aa	دریا
Gebiet / Region	mantek a	منطقه
Grenze	Barh add	سرحد
Hauptstadt	paajet acht	پایتخت
Land <im Unterschied zur Stadt>	atra aaf	اطراف
Staat	daulat	دولت
Platz	dscha ai /maka an	جای / مکان
Provinz	welaaj at	ولایت
Punkt / Stelle / Ort	nok ta	نقطه
Stadt	schahr/schaar	شهر
Stadtviertel	naaj a	ناحیه
Tal	dara a	دره
Umgebung	atra aaf /tschaar-tara f	اطراف/ چهارطرف
Wald	dschan-gall	جنگل
Zentrum	mark as	مرکز

III-3: WORTLISTE „GEBÄUDE UND ÖRTLICHKEITEN“

<i>Autowerkstatt</i>	warakscha a aape motar	ورکشاپ موتر
<i>Behörde</i>	mak a aame okumat i	مقام حکومتی
<i>Bank</i> <Geldinstitut>	baank	بانک
<i>Botschaft</i> <dipl. Vertretung>	βefaarat	سفارت
<i>Büro</i>	daft a r	دفتر
<i>Busbahnhof</i>	isstg a a-e Barwiβ	ایستگاه سرویس
<i>Flugplatz/-hafen/-feld</i>	maid a aane awaa- i	میدان هوایی
<i>Gebäude</i>	emaarat	عمارت
<i>Haltestelle</i>	isstg a a	ایستگاه
<i>Haus</i>	chaana a	خانه
<i>Hotel</i>	otal	هوتل
<i>Kaserne</i>	keschla a	قشله
<i>Kirche</i>	kaliss a a	کلیسا
<i>Konsulat</i>	konssolgari i	قونسلگری
<i>Krankenhaus</i>	schaf a a-chaana a	شفاخانه
<i>Lager/Camp</i>	kamp	کمپ
<i>Markt</i>	baas a ar	بازار
<i>Ministerium</i>	wesaarat	وزارت
<i>Moschee</i>	massdsched	مسجد
<i>Parkplatz</i>	paarke motar	پارک موتر
<i>Polizeidienststelle</i>	maamurjate poliβ	ماموریت پولیس
<i>Postamt</i>	posst a -chaana a	پسته خانه
<i>Rathaus</i>	schaarwaale/baladja a	شاروالی/ بلدیہ

<i>Restaurant</i>	rasstura aan	رستوران
<i>Schule</i>	mak tab	مکتب
<i>Tankstelle</i>	ta an ke teel	تانک تیل
<i>Telefon</i>	tele fun	تلفون
<i>Toilette</i>	ken aar-aab /taschn aab	کناراب / تشناب
<i>Wohnung</i>	cha ana	خانه
<i>Zelt</i>	chaim a	خیمه

KAPITEL IV: NOTFALLSITUATIONEN

IV-1: HILFE IM NOTFALL

<i>Vorsicht!</i>	Dek a t kon! / Etij a at!	دقت کن ! / احتیاط !
<i>Feuer / Es brennt!</i>	Aat a sch! / Ari i k!	آتش ! / حریق !
<i>Hilfe!</i>	Kom a k!	کمک !
<i>Beeilen Sie sich!</i>	Adschal a kone e en!	عجله کنید !
<i>Das ist ein Notfall!</i>	Iin jak waake- a je aadsch e l asst!	این یک واقعه عاجل است !
<i>Es hat einen Unfall gegeben!</i>	Jak aadessa a roch daada a asst!	یک حادثه رخ داده است !
<i>Ich habe ein Problem.</i>	Man jak moschkel daa r om.	من یک مشکل دارم .

IV-2: MEDIZINISCHE VERSORGUNG

<i>Ich bin krank.</i>	Man maris asstom.	من مریض هستم .
<i>Ich fühle mich nicht wohl.</i>	Man chod-raa chuub essaab na-me-konom.	من خود را خوب احساس نمیکنم .
<i>Ich bin erkältet.</i>	Man resesch kardom.	من ریزش کردم .
<i>Ich habe Fieber.</i>	Man tab daarom.	من تب دارم .
<i>Ich habe (hier) Schmerzen.</i>	Man (dar iin-dschaa) dard daarom.	من (در اینجا) درد دارم .
<i>Ich habe mich angesteckt.</i> <i>Ich habe mich verletzt.</i>	Maraz ba man baraayat kard. / maris schodom. Man sachmi schodom.	مرض به من سرایت کرد. / مریض شدم. من زخمی شدم .
<i>Ich bin von ... gebissen / gestochen worden.</i> <i>... einem Tier</i> <i>... einem Insekt</i> <i>... einer Mücke</i>	... ma-raa tschak sad / gasid. Jak aiwaan ... Jak aschara ... Jak pascha ...	... مرا چک زد / گزید . یک حیوان ... یک حشره ... یک پشه ...
<i>Er/Sie ist (schwer) ver- letzt.</i>	O (schadid) sachmi asst.	او (شدید) زخمی است .
<i>Er/Sie ist bewusstlos/ ohnmächtig!</i>	O be-huusch schoda asst!	او بی هوش شده است !
<i>Ich brauche ...</i> <i>... einen Arzt.</i> <i>... einen Erste-Hilfe- Koffer.</i> <i>... Verbandszeug.</i>	Man ba ... sarurat daarom. ... daaktar Baamaane komake awalja Baamaane paanßmaan	من به ... ضرورت دارم داکتر سامان کمک اولیه سامان پانسمان ...
<i>Wo ist ein Krankenhaus?</i>	Schafaa-chaana kodschaa asst?	شفاخانه کجا است ؟
<i>Wo ist eine Apotheke?</i>	Dawaa-chaana kodschaa asst?	دوا خانه کجا است ؟
<i>Ich muss regelmäßig die- ses Medikament nehmen.</i>	Man baajad iin dawaa-raa baa kaa-ida be-girom.	من باید این دوا را با قاعده بگیرم .
<i>Ich bin allergisch gegen ...</i>	Man baa ... assaabjat daarom.	من با ... حساسیت دارم .

DAS KÖNNEN SIE ALS ARZT/SANITÄTER ZUM PATIENTEN SAGEN:		
<i>Ich bin ...</i> ...Arzt. ...Sanitäter. ...Krankenschwester.	(Man) ... asstom. ... daaktar parasstaar narss ...	(من) ... هستم داکتر پرستار نرس ...
<i>Was haben Sie? / Was fehlt Ihnen?</i>	Tsche marisi daareen? / Kodschaaje-taan dard me- kona?	چه مریضی دارید ؟ / کجایتان درد میکند ؟
<i>Sind Sie verletzt? Wo?</i>	Schomaa sachmi scho- deen? Kodschaa?	شما زخمی شده اید ؟ کجا ؟
<i>Haben Sie (starke) Schmerzen?</i>	Schomaa dard(e schadiid) daareen?	شما درد (شدید) دارید ؟
<i>Tut es hier weh?</i>	Iin-dschaa dard me-kona?	اینجا درد میکند ؟
<i>Können Sie mich verste- hen?</i>	Gape ma-raa me-faameen?	گپ مرا میفهمید ؟
<i>Können Sie ...</i> ... aufstehen? ... sich bewegen? ... sprechen?	Me-taaneen esstaada schaween? ... arakat koneen? ... gap be-saneen?	میتوانید ایستاده شوید ؟ ... حرکت کنید ؟ ... گپ بزنید ؟
<i>Sind Sie schwanger?</i>	Schomaa aamela-daar assteen?	شما حامله دار هستید ؟
<i>Zeigen Sie mir bitte Ihr(e/en) ... !</i>	Lotfan ...-taan-raa neschaan be-deheen!	لطفاً ... تانرا نشان بدهید !
<i>Sie haben / leiden unter ...</i>	Schomaa takliife ... daa- reen.	شما تکلیف ... دارید .
<i>Sie müssen operiert wer- den.</i>	Schomaa baajad amaljaat schaween.	شما باید عملیات شوید .
<i>Wir müssen Sie ins Kran- kenhaus bringen.</i>	Maa baajad schomaa-raa ba schafaa-chaana be- bareem.	ما باید شما را به شفاخانه ببریم .
<i>Es ist nichts Schlimmes.</i>	Tschise dschedi neeft.	چیزی جدی نیست .
<i>Es wird alles wieder gut.</i>	Enschaaallaa doo-baara chub me-schaween.	انشالله دوباره خوب میشود .

<i>Sie sind schwer krank.</i>	Schom aa bess jaar maris asste en .	شما بسیار مریض هستید .
<i>Sie sind schwer verletzt.</i>	Schom aa schadi id sachmi asste en .	شما شدید زخمی هستید .
<i>Wir helfen Ihnen.</i>	Maa schom aa -raa komak me e -koneem.	ما شما را کمک میکنیم .

IV-3: IN DER APOTHEKE

<i>{dreimal} am Tag</i>	roose {Bee baar}	روز سه بار
<i>zu den Mahlzeiten</i>	baa naan	با نان

IV-4: VERKEHRSUNFALL

<i>Was ist passiert?</i>	Tschee schoda a asst?	چه شده است ؟
<i>Brauchen Sie Hilfe?</i>	Schom aa ba komak sarurat daare en ?	شما به کمک ضرورت دارید ؟
<i>Sind Sie verletzt?</i>	Schom aa sachmi scho-de en ?	شما زخمی شده اید ؟
<i>Ist jemand verletzt?</i>	Kasse sachmi schoda a asst?	کسی زخمی شده است؟
<i>Bleiben Sie ruhig!</i>	Aara am schawe en !	آرام شوید !
<i>Nicht bewegen!</i>	Arakat na a -koneen!	حرکت نکنید !
<i>Ich rufe ...</i> <i>... die Polizei.</i> <i>... Krankenwagen.</i> <i>... einen Arzt.</i>	(Man) ...-raa me e -chaam. ... poli ß ambola an ß daaktar ...	(من) ... را میخواهم پولیس امبولانس داکتر ...

IV-5: WORTLISTE „MEDIZINISCHE VERSORGUNG“

<i>AIDS</i>	eedss	ایدس
<i>Allergie gegen ...</i>	assaaßjat ba mokaabele ...	حساسیت به مقابل ...
<i>Amputation</i>	kata-kardane osu	قطع کردن عضو
<i>Antibiotikum</i>	antibiotik	انتیبوتیک
<i>Arznei/Medikament</i>	dawaa	دوا
<i>Atemnot</i>	nafass-tangi	نفس تنگی
<i>Beruhigungsmittel</i>	dawaa je aaraamesch	دوای آرامش
<i>Blutgruppe</i>	gruupe chun	گروپ خون
<i>Blutung</i> <i>innere ~</i> <i>äußere/offene ~</i>	chunresi ~ daacheli ~ chaaredschi	خونریزی ~ داخلی ~ خارجی
<i>Brandverletzung</i>	Bochtagi/Bochtan	سوختگی / سوختن
<i>Bruch/Fraktur</i>	kassr/schekestagi	کسر / شکستگی
<i>Cholera</i>	kolaraa	کولرا
<i>Durchfall</i>	ess-haal	اسهال
<i>Durchfallmedikament</i>	dawaa je ess-haal	دوای اسهال
<i>Durst</i>	toschnagi	تشنگی
<i>Ekzem/Ausschlag</i>	bochaa	بخار
<i>Entzündung</i>	eltehaab	التهاب
<i>Erkältung</i>	resesch	ریزش
<i>Erste Hilfe</i>	komake awalja	کمک اولیه
<i>Fieber</i>	tab	تب
<i>Gehirnerschütterung</i>	takaaane marsi	تکان مغزی

<i>Grippe</i>	soka aam /griip	زکام / گریپ
<i>Heftpflaster</i>	palaaß tar / malmale- banda aadsch	پلاستر / ملل بنداژ
<i>Hepatitis/Gelbsucht</i>	sardi i	زردی
<i>Herzinfarkt</i>	ßakte ee kalbi	سکته قلبی
<i>Hunger</i>	gorossnagi i	گرسنگی
<i>Husten</i>	ßorfa a	سرفه
<i>Impfung</i>	waakssi in	واکسین
<i>Infektion</i>	aaludagi/massaabj at	آلودگی / مصابیت
<i>Jod</i>	jod	یود
<i>Krankheit</i>	mar as	مرض
<i>Malaria</i>	malaarj aa	ملاریا
<i>Narkose/Betäubung</i>	be-huuschi i /anesstisi i	بی هوشی / انیستیزی
<i>Operation</i>	amalja aate dscharaa- i	عملیات جراحی
<i>Pocken</i> <Krankheit>	(mar ase) tschetschak a	(مرض) چیچک
<i>Probe</i> <i>Stuhl~</i> <i>Urin~</i>	ßamp al ~e mawa aade raajeta a ~e edra ar	سمپل سمپل مواد غایطه سمپل ادرار
<i>Prothese</i> <i>Arm~</i> <i>Bein~</i> <i>Fuß~</i> <i>Hand~</i>	(oswe) massno- i /Baachtagi i dasste massno- i /Baachtagi i paa je massno- i /Baachtagi i paa je massno- i /Baachtagi i dasste massno- i /Baachtagi i	(عضو) مصنوعی / ساختگی دست مصنوعی / ساختگی پای مصنوعی / ساختگی پای مصنوعی / ساختگی دست مصنوعی / ساختگی
<i>Schmerzmittel</i>	dawa aaje mossaken en	دوای مسکن
<i>Schock</i>	soof/schook	ضعف / شوک

<i>Spritze</i>	petschkaari	پیچکاری
<i>Trage / Tragbahre</i>	taskere ee enteka aale maris	تذکره انتقال مریض
<i>Transfusion</i>	(chal tee) chun	(خلطه) خون
<i>Tuberkulose</i>	tobarkolo oos	توبرکلوز
<i>Tumor</i>	pondidagi i	پندیدگی
<i>Typhus</i>	mar ase moreka a	مرض محرقه
<i>Untersuchung</i>	maa-ina a	معاینه
<i>Verband</i>	banda aadsch	بنداز
<i>Verletzte(r)</i>	sachmi i	زخمی
<i>Verletzung</i>	sachm	زخم
<i>Wunde</i>	sachm	زخم
<i>Wundsalbe</i>	mar-ha ame sachm	مرحم زخم
EIGENSCHAFTSWÖRTER (ADJEKTIVE):		
<i>ansteckend</i>	ßaari	ساری
<i>gebrochen</i> <Gliedermaßen>	schekes sta	شکسته
<i>gesund</i>	ßaale m /dschoor	سالم / جور
<i>krank</i>	maris	مریض
<i>tot; Toter</i>	morda a	مرده

IV-6: WORTLISTE „KÖRPERTEILE UND ORGANE“

Arm	baasu	بازو
Auge	tschoschom	چشم
Bauch	schekam	شکم
Bein	raan	ران
Blut	chun	خون
Brust(korb)	(kafasse) Bina	(قفس) سینه
Darm	roda	روده
Finger	angoscht	انگشت
Fuß	paa	پا
Gesicht	rooi/Burat	روی/ صورت
Hals	gardan	گردن
Hand	dasst	دست
Herz	kalb	قلب
Knie	saanu	زانو
Knochen	osstochaan	استخوان
Kopf	Bar	سر
Körper	dschessm/badan	جسم/ بدن
Leber	dschegar	جگر
Lunge	schosch	شش
Magen	meeda	معدة
Mund	dahan	دهن
Nase	bini	بینی
Niere	gorda	گرده

<i>Ohr</i>	gosch	گوش
<i>Rücken</i>	poscht	پشت
<i>Schulter</i>	schaana	شانه
<i>Unterleib</i>	seere schekam	زیر شکم
<i>Zahn</i>	dandaan	دندان

KAPITEL V: UNTERWEGS

V-1: WORTLISTE „TRANSPORTMITTEL“

<i>Auto/Pkw</i>	motar	موتر
<i>Boot</i>	keschti	کشتی
<i>Bus</i>	ßarwiß	سرویس
<i>Geländewagen</i>	dschiip	جیپ
<i>Fahrrad</i>	baaisskel	بایسکل
<i>Flugzeug</i>	tajaara	طیاره
<i>Hubschrauber</i>	alikohtar	هلیکوپتر
<i>Jeep</i>	dschiip	جیپ
<i>Lastwagen/Lkw</i>	laari	لاری
<i>Motorrad</i>	motar-ßaaikel	موتورسایکل
<i>Taxi</i>	tekssi	تکسی

KAPITEL VI: KONTROLLEN

VI-1: ANWEISUNGEN UND AUFFORDERUNGEN

Halt / Stopp! <gegenüber Personen:> <gegenüber Fahrzeugen:>	Esstaada baasche een ! Tawako f !	ایستاده باشید! توقف!
... verboten! Rauchen verboten!	... mamno oo asst! / ed-schaasa neeb t ! ßegret-kaschida n mamno oo asst.	... ممنوع است / اجازه نیست! سگرت کشیدن ممنوع است!
Hier ist gesperrt!	Iin-dsch aa daache l -schoda n mamno oo asst!	اینجا داخل شدن ممنوع است!
Bitte zurückbleiben!	Lotfan ba ake b be-rawee n !	لطفاً به عقب بروید!
Gehen Sie bitte weiter!	Lotfan peesch be-rawee n !	لطفاً پیش بروید!
Gehen Sie bitte weg!	Lotfan be-rawee n !	لطفاً بروید!
Kommen Sie herein!	Daache l be-farmaa-ee n ! / Daache l schawe een !	داخل بفرمایید! / داخل شوید!
Bitte setzen Sie sich!	Lotfan be-neschine e n!	لطفاً بنشینید!
Bitte kommen Sie her!	Lotfan iin-dsch aa bj aa -ee n !	لطفاً اینجا بیایید!
Bitte warten Sie hier!	Lotfan iin-dsch aa entesa ar be-kasche n !	لطفاً اینجا انتظار بکشید!
Bitte steigen Sie ein!	Lotfan baal aa schawe een !	لطفاً بالا شوید!
Bitte steigen Sie aus!	Lotfan paa- iin schawe een !	پائین شوید!
Gehen wir!	Be-rawee m !	برویم!
Folgen Sie mir, bitte!	Lotfan ma- raa ta-aki ib konee n !	لطفاً ... تانرا نشان بدهید!
Schnell!	Tees/Sood!	تیز / زود!
Langsam!	Aa-essta!	آهسته!

<i>Bitte machen Sie Platz!</i>	Lotfan raah -raa baas kone een !	لطفاً راه را باز کنید !
<i>Bitte stehen Sie auf!</i>	Lotfan essta ad schawee n !	لطفاً ایستاد شوید !
<i>Vergessen Sie ... nicht!</i>	Schoma aa ...-raa faraam oosch na -koneen!	شما ... را فراموش نکنید !
<i>Ruhe, bitte!</i>	Lotfan tschop baasche en !	لطفاً چپ باشید !
<i>Sofort!</i>	Faur an !	فوراً !
<i>Bitte befolgen Sie meine Anweisungen!</i>	Lotfan hedaaja aate ma- raa ta-aki ib kone en !	لطفاً هدایات مرا تعقیب کنید !

VI-2: WORTLISTE „PERSONALIEN“

<i>Adresse</i>	aadr ass	آدرس
<i>Ausweis</i>	taskera a	تذکره
<i>Dokument</i>	ßan ad	سند
<i>Geburtsdatum</i>	taari iiche tawal od	تاریخ تولد
<i>Geburtsort</i>	maha le tawal od	محل تولد
<i>Genehmigung</i>	edschaasa a -naama a	اجازه نامه
<i>Name</i>	naam	نام
<i>Nachname</i>	tachal oss	تخلص
<i>Vorname</i>	essm/naam	اسم / نام
<i>vollständiger Name</i>	naame mokama l	نام مکمل
<i>Papiere</i>	assna ad	اسناد
<i>Pass</i>	paaß port	پاسپورت
<i>Personalien</i>	schor at / moschachassa aat	شهرت / مشخصات
<i>Staatsangehörigkeit</i>	taabej at	تابعیت
<i>Visum</i>	wisa a	ویزه

<i>ungültig/abgelaufen</i> <Pass o.ä.>	be eteb aar / baatel	بی اعتبار / باطل
<i>wohnhaft</i> <i>Wo sind Sie</i> <2. Person> ~?	masskuna a /Bukun at Masskun ee kodscha aa ass- teen?	مسکونه/سکونت مسکونهء کجا هستيد ؟

KAPITEL VII: DIES UND DAS

VII-1: MENSCHEN UND BERUFE

<i>Arbeiter</i>	kaarg ar	کارگر
<i>Ausländer</i>	chaaredschi i	خارجی
<i>Bauer/Landwirt /Farmer</i>	dehka an	دهقان
<i>Beauftragter</i>	mo-as af	موظف
<i>Begleiter</i>	am-ra ah /am-ssaf ar	همراه / هم سفر
<i>Berater</i>	moschaaw er	مشاور
<i>Bote/Kurier</i>	possta rass aan	پسته رسان
<i>Bürgermeister</i>	schaarwa al	شاروال
<i>Direktor</i>	modi ir	مدیر
<i>Dolmetscher</i>	tardschoma aan	ترجمان
<i>Einwohner/Bewohner</i>	baaschenda a	باشنده
<i>Fahrer/Chauffeur</i>	dreewa r /motarwa an	دریور / موتروان
<i>Flüchtling</i>	mohaadsche r	مهاجر
<i>Frau</i> <i.U. zum Mann>	san	زن
<i>Freund</i>	rafi ik /dosst	رفیق / دوست
<i>Gast</i>	mem aan	مهمان
<i>Greis / alter Mann</i>	marde pi ir	مرد پیر

<i>Handwerker</i>	kassaba-kaar	کسبه کار
<i>Journalist</i>	dschornalisst	ژورنالیست
<i>Jugendlicher</i>	dschawaan	جوان
<i>Junge</i>	batscha	بچه
<i>Kind</i>	tefl	طفل
<i>Kollege</i>	am/kaar	همکار
<i>Lehrer</i>	mo-allem	معلم
<i>Leiter</i> <Chef>	aamer	آمر
<i>Leute</i>	mardom	مردم
<i>Mädchen</i>	dochtar	دختر
<i>Mann</i>	mard	مرد
<i>Mechaniker</i>	tachnikar	تخنیکر
<i>Mensch</i>	enssaan	انسان
<i>Minister</i>	wasiiir	وزیر
<i>Nachbar</i>	am-βaaja	همسایه
<i>Person</i>	schachss/fard	شخص / فرد
<i>Politiker</i>	βjaaβat-madaar	سیاستمدار
<i>Polizist</i>	poliβ	پولیس
<i>Stellvertreter</i>	maa-aawen	معاون
<i>Übersetzer</i>	tardschomaan	ترجمان
<i>Verantwortlicher</i>	mass-uul	مسئول
<i>Vermittler</i>	mijaan-dschi	میانجی
<i>Vertreter</i>	nomaajenda	نماینده
<i>Vorsitzender</i>	aamer	آمر

VII-2: FAMILIE

VII-2.1: VERWANDTSCHAFTSBEZEICHNUNGEN

<i>Bruder</i>	beraad ar	برادر
<i>Ehefrau</i>	chaan om	خانم
<i>Ehemann</i>	schau- ar	شوهر
<i>Eltern</i>	waaled ain / padar-o-maad ar	والدین / پدر و مادر
<i>Geschwister</i>	chaa- ar -o-beraad ar	خواهر و برادر
<i>Großmutter</i>	maadar-kala an	مادرکلان
<i>Großvater</i>	padar-kala an	پدرکلان
<i>Mutter</i>	maad ar	مادر
<i>Schwester</i>	chaa- ar	خواهر
<i>Sohn</i>	pess ar /batsch a	پسر / بچه
<i>Tochter</i>	docht ar	دختر
<i>Vater</i>	pad ar	پدر
<i>Verwandter</i>	kari ib / jak i as aka areb	قربیب / یکی از اقارب

VII-2.2: FAMILIENSTAND

<i>geschieden</i>	tala aak schoda	طلاق شده
<i>ledig</i>	modschar ad	مجرد
<i>verheiratet</i>	motah el	متاهل
<i>verwaist/Waise</i>	jati im	یتیم

VII.3: GRUPPEN

VII-3.1: ORGANISATIONSFORMEN

<i>Delegation</i>	ajat	هیئت
<i>Familie</i>	faamiil	فامیل
<i>Gruppe</i>	gruup	گروپ
<i>Organisation</i>	taschkilaat	تشکیلات
<i>Partei</i> <politisch>	esb	حزب
<i>Volk</i>	mardom	مردم
<i>Volksgruppe/Ethnie</i>	kaum	قوم

VII-3.2: INSTITUTIONEN

<i>Außenministerium</i>	wesaarate chaaredscha	وزارت خارجه
<i>Botschaft</i> <dipl. Vertretung>	Befaarat	سفارت
<i>EU (= Europäische Union)</i>	Etehaadjee Oropaa-i	اتحادیه اروپائی
<i>Gemeinde/Kommune</i>	alaaka daari	علاقه داری
<i>Innenministerium</i>	wesaarate daachela	وزارت داخله
<i>Medien</i>	wassaa-ele tabliraate dschami	وسائل تبلیغات جمعی
<i>Presse</i>	matbu-aat	مطبوعات
<i>Regierung</i>	okumat	حکومت
<i>Rotes Kreuz</i>	Baliibe Borch	صلیب سرخ
<i>Vereinte Nationen (UNO)</i>	Melale Motahed	ملل متحد

VII-4: ZEITANGABEN

VII-4.1: ALLGEMEINE ZEITAUSDRÜCKE

<i>Abend</i>	schab	شب
<i>Jahr</i>	βaal	سال
<i>Minute</i>	dakika	دقیقه
<i>Mittag</i>	sohr/tschaascht	ظهر / چاشت
<i>Monat</i>	maa	ماه
<i>Morgen</i>	βobh	صبح
<i>Nachmittag</i>	ba-ad as sohr	بعد از ظهر
<i>Nacht</i>	schab	شب
<i>Stunde</i>	βaa-at	ساعت
<i>Tag</i>	roos	روز
<i>Vormittag</i>	kabl as sohr	قبل از ظهر
<i>Woche</i>	afta	هفته
<i>Wochenende</i>	aachere afta / dschoma	آخر هفته / جمعه
ALS ANTWORT AUF DIE FRAGE „WANN?“:		
<i>heute</i>	em-roos	امروز
<i>gestern</i>	di-roos	دیروز
<i>vorgestern</i>	pari-roos	پریروز
<i>morgen</i>	fardaa	فردا
<i>übermorgen</i>	pass-fardaa	پس فردا
<i>jetzt</i>	aalaa	حالا
<i>nicht jetzt</i>	aalaa nee	حالا نه
<i>sofort</i>	fauran	فوراً

<i>vorher</i>	kab lan	قبلاً
<i>bald</i>	basud i	بزودی
<i>später</i>	passaant ar	پس‌انتر
<i>früher</i>	βaab ek	سابق
<i>pünktlich</i>	ba wak te mo-aj en	به وقت معین
<i>verspätet / zu spät</i>	naa-wak t	ناوقت
<i>immer</i>	amesch a	همیشه
<i>oft</i>	akss ar an/raale ban	اکثراً / غالباً
<i>manchmal</i>	base auk a at	بعضی اوقات
<i>niemals</i>	bakoli nee / abad an nee	بکلی نه / ابداً نه
<i>wieder / noch einmal</i>	doo-ba ar a	دوباره
<i>in (vier) Tagen</i>	taa (tschaar) roos ba- ad	تا (چهار) روز بعد
<i>nächste (Woche)</i>	(af te e) aajenda a	(هفته) آینده
<i>letztes (Jahr)</i>	(βa a le) gosascht a	(سال) گذشته
<i>jeden (Monat)</i>	ar (maa)	هر (ماه)
<i>seit (zwei Monaten)</i>	as (doo maa) ba iin tar af	از (دو ماه) به اینطرف
<i>vor (drei Tagen)</i>	(βee roos) peesch	(سه روز) پیش
<i>am (Wochenende)</i>	dschom a	جمعه
<i>von (Montag) bis (Freitag)</i>	as (doo-schan be) taa (dschom a)	از (دوشنبه) تا (جمعه)
<i>nach (dem Termin)</i>	ba- ad as (wada a)	بعد از (وعده)
<i>während (der Bespre- chung)</i>	dar dscherj a ane (bahss)	در جریان (بحث)
<i>zuerst</i>	aual	اول
<i>dann/danach</i>	ba- ad / ba- ad as aan	بعد / بعد از آن

ALS ANTWORT AUF DIE FRAGE „WIE OFT?“:		
<i>täglich / jeden (Tag)</i>	roosaana / ar (roos)	روزانه / هر (روز)
<i>(einmal) pro Monat</i>	maa-aana (jak-baar)	ماهانه (یکبار)
ALS ANTWORT AUF DIE FRAGE „WIE LANGE?“:		
<i>(drei Stunden) lang / für (die Dauer von drei Stunden)</i>	baraaje (Bee Baa-at)	برای (سه ساعت)
<i>den ganzen (Tag)</i>	tamaame (roos)	تمام (روز)

VII-4.2: UHRZEIT

<i>Wie spät ist es?</i>	Baa-at tschand asst?	ساعت چند است ؟
<i>Es ist jetzt ...</i>	Baa-at ... asst.	ساعت ... است .
<i>... (drei) Uhr (nachmittags).</i>	... (Bee) badschee (ba-ad as sohr) ...	... (سه) بجه (بعد از ظهر) ...
<i>... halb (drei Uhr).</i>	... (doo-)niim (badscha) ...	... (دو) نیم (بجه) ...
<i>... Viertel vor (drei Uhr).</i>	... paansda kam (Bee) ...	... پانزده کم (سه) ...
<i>... Viertel nach (drei Uhr).</i>	... paansda baalaa (Bee) ...	... پانزده بالا (سه) ...
<i>... ungefähr (drei Uhr).</i>	... takriban (Bee badscha) ...	... تقریباً (سه بجه) ...
<i>Wann ist (das Meeting)?</i>	(Meting) Baa-ate tschand asst?	(میتینگ) ساعت چند است ؟
<i>Um (halb zehn).</i>	(Noo-o-niim) badscha.	(نه ونیم) بجه .

VII-4.3: JAHRESZEITEN

<i>Frühling</i>	baha ar	بهار
<i>Sommer</i>	taabessta an	تابستان
<i>Herbst</i>	chasa an	خزان
<i>Winter</i>	semessta an	زمستان

VII-4.4: WOCHENTAGE

<i>Montag</i>	doo-schambe	دوشنبه
<i>Dienstag</i>	ße-schambe	سه شنبه
<i>Mittwoch</i>	tscha ar -schambe	چهارشنبه
<i>Donnerstag</i>	pandsch-schambe	پنجشنبه
<i>Freitag</i>	dschoma	جمعه
<i>Samstag</i>	schambe	شنبه
<i>Sonntag</i>	jak-schambe	یکشنبه

VII-4.5: FESTE UND FEIERTAGE

<i>Fastenmonat Ramadan</i>	ramasa an	رمضان
<i>Fest des Fastenbrechens</i>	iide ramasa an /fetr	عید رمضان/فطر
<i>Feiertag</i>	rochssati	رخصتی
<i>Ferien/Urlaub</i>	rochssati	رخصتی
<i>Geburtstag</i>	ßaalgera	سالگره
<i>Hochzeit</i>	aroossi	عروسی
<i>Neujahr</i>	ßaale nau / nau-roos	سال نو / نوروز

<i>Opferfest</i>	iide kurba aan /ad haa	عید قربان/اضحی
<i>Ostern</i>	'de paak	عید پاک (عیسوی)
<i>Weihnachten</i>	Kressmess	کریمس

VII-4.6: MONATSNAMEN

<i>Januar</i>	dschanwa i	جنوری
<i>Februar</i>	febrwa i	فبروری
<i>März</i>	maartsch	مارچ
<i>April</i>	ap re l	اپریل
<i>Mai</i>	mee	می
<i>Juni</i>	dschuun	جون
<i>Juli</i>	dschola ai	جولای
<i>August</i>	age s st	اگست
<i>September</i>	ßep te mbar	سپتمبر
<i>Oktober</i>	ok to bar	اکتوبر
<i>November</i>	now e mbar	نومبر
<i>Dezember</i>	desse e mbar	دسمبر

VII-4.7: DATUM

<i>Welches Datum haben wir heute?</i>	Emro os taari i ch tschand asst?	امروز تاریخ چند است ؟
<i>Heute ist ...</i>	Emro os ... asst.	امروز ... است .

VII-5: ZAHLEN UND ZAHLENANGABEN

Zahl	adad	عدد
Nummer	schomaara	شماره
0 ۰	βefr	صفر
1 ۱	jak	یک
2 ۲	doo	دو
3 ۳	βee	سه
4 ۴	tschaar	چهار
5 ۵	pandsch	پنج
6 ۶	schasch	شش
7 ۷	aft	هفت
8 ۸	ascht	هشت
9 ۹	noo	نه
10 ۱۰	da	ده
11 ۱۱	jaas-da	یازده
12 ۱۲	dowaas-da	دوازده
13 ۱۳	βees-da	سیزده
14 ۱۴	tschaar-da	چهارده
15 ۱۵	paans-da	پانزده
16 ۱۶	schaans-da	شانزده
17 ۱۷	af-da	هفده
18 ۱۸	adsch-da	هژده
19 ۱۹	noos-da	نوزده / نوزده
20 ۲۰	bißt	بیست

21	۲۱	bißt-o-jak	بیست و یک
30	۳۰	βi	سی
40	۴۰	tschel	چهل
50	۵۰	pindsch aa	پنجاه
60	۶۰	schasst	شصت
70	۷۰	aft aad	هفتاد
80	۸۰	ascht aad	هشتاد
90	۹۰	naw ad	نود
100	۱۰۰	βad	صد
173	۱۷۳	jak-βad-o-aft aad -o-βee	یکصد و هفتاد و سه
200	۲۰۰	doo-βad	دو صد
300	۳۰۰	βee-βad	سه صد
1000	۱۰۰۰	as aar	هزار
1992	۱۹۹۲	noos-da-naw ad -o-doo	نوزده نود و دو
2000	۲۰۰۰	doo-as aar	دو هزار
3000	۳۰۰۰	βee-as aar	سه هزار
10 000	۱۰۰۰۰	da-as aar	ده هزار
18 000	۱۸۰۰۰	adschda-as aar	هجده هزار
50 000	۵۰۰۰۰	pindsch aa -as aar	پنجاه هزار
100 000	۱۰۰۰۰۰	βad-as aar	صد هزار
200 000	۲۰۰۰۰۰	doo-βad-as aar	دو صد هزار
1 000 000 (= 1 Million)	۱۰۰۰۰۰۰	melj oon	میلیون
1 000 000 000 (= 1 Milliar- de)	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	melj aard	میلیارد

$\frac{1}{2}$ (= <i>ein halb</i>)	jake bar doo / nessf	یک بر دو / نصف
$\frac{1}{3}$ (= <i>ein Drittel</i>)	jake bar ßee / ßolss	یک بر سه / ثلث
$\frac{1}{4}$ (= <i>ein Viertel</i>)	jake bar tschaar / rob	یک بر چهار / ربع
<i>einmal</i>	jak baar	یک بار
<i>zweimal</i>	doo baar	دو بار
<i>dreimal</i>	ßee baar	سه بار
<i>zum siebten Mal</i>	bara a je aftomi i n baar	برای هفتمین بار
<i>das letzte Mal</i>	aacher i n baar	آخرین بار

VII-6: FARBEN

<i>blau</i>	aabi	آبی
<i>braun</i>	nasswaari	نصواری
<i>bunt</i>	ranga	رنگه
<i>gelb</i>	sard	زرد
<i>grün</i>	ßabs	سبز
<i>rot</i>	ßorch	سرخ
<i>schwarz</i>	ßjaa	سیاه
<i>weiß</i>	ßaf e d	سفید

VII-7: GEGENSATZPAARE

(angeordnet – wo möglich – nach: positiv ≠ negativ)

<i>billig/preiswert ≠ teuer</i>	ars aan / monaa eb ≠ kimat	ارزان/ مناسب ≠ قیمت
<i>erlaubt ≠ verboten</i>	edschaas a asst ≠ edschaas a neeßt	اجازه است ≠ اجازه نیست
<i>gefährlich ≠ ungefährlich</i>	chatar-na ak ≠ bed une cha-tar	خطرناک ≠ بدون خطر
<i>geöffnet ≠ geschlossen</i>	baas ≠ basst a	باز ≠ بسته
<i>groß ≠ klein</i>	kala aan ≠ chord	کلان ≠ خرد
<i>gut ≠ schlecht</i>	chuub ≠ bad	خوب ≠ بد
<i>jung ≠ alt</i> <Menschen>	dschawa aan ≠ piir	جوان ≠ پیر
<i>lang ≠ kurz</i>	dara as ≠ kota a	دراز ≠ کوتاه
<i>leicht ≠ schwer</i>	aaß aan ≠ Bacht	آسان ≠ سخت
<i>möglich ≠ unmöglich</i>	mom ken ≠ naa-mom ken	ممکن ≠ ناممکن
<i>neu ≠ alt</i> <Dinge>	nau ≠ kona a	نو ≠ کهنه
<i>richtig ≠ falsch</i>	doro sst ≠ rala t	درست ≠ غلط
<i>sauber ≠ schmutzig</i>	paak ≠ naa-pa a k	پاک ≠ ناپاک
<i>sicher ≠ unsicher</i>	motma- enn ≠ naa-motma- enn	مطمئن ≠ نامطمئن
<i>stark ≠ schwach</i>	kaw i ≠ sa-i if	قوی ≠ ضعیف
<i>viel ≠ wenig</i>	bess jaar ≠ kam	بسیار ≠ کم
<i>voll ≠ leer</i>	por ≠ chaal i	پر ≠ خالی
<i>warm ≠ kalt</i>	garm ≠ Bard	گرم ≠ سرد
<i>wichtig ≠ unwichtig</i>	moh em asst ≠ moh em neeßt	مهم است ≠ مهم نیست